

Sygn. akt I C 1491/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 grudnia 2013 r.

Sąd Rejonowy w Zgorzelcu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Maciej Dubrowski

Protokolant: Ewelina Pługowska

na rozprawie po rozpoznaniu w dniu 10 grudnia 2013 r. w Zgorzelcu sprawy

z powództwa **Z. C.**

przeciwko A. N. R. O. T. **we W.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. pozbawia Wyrok Zaoczny Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 26-03-2002 r. o sygn. akt I C 59/02 wykonalności w części, tj. co do pkt I w zakresie odsetek naliczanych od wskazanych w pkt I kwot, tj.

- 304,62 zł,

- 826,27 zł,

- 754,85 zł,

- 721,87 zł,

- 732,38 zł,

- 655,21 zł,

- 605,66 zł,

- 623,38 zł,

- 787,97 zł,

- 719,42 zł,

- 400,81 zł,

za okres zamknięty od dnia 27-03-2002 r. do dnia 13-05-2010 r.,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddała,

III. zasądza od pozwanego A. N. R. O. T. we W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zgorzelcu kwotę 357 złotych tytułem opłaty od pozwu od której powód był zwolniony.

Sygn. akt I C 1491/13

UZASADNIENIE

Powód Z. C. pozwem z 04-09-2013r wniósł o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci Wyroku Zaocznego Sądu Rejonowego w Zgorzelcu z dnia 26 marca 2002r., sygn. akt I C 59/02. W uzasadnieniu żądania wyjaśnił, że na podstawie tego tytułu wykonawczego prowadzone jest przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne przez komornika przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu-K. B. od dnia 20 maja 2013r, które została wszczęta po upływie terminu przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym. Powód powołując się na treść art 125 k.c. zamierzał się uchylić od wykonania powyższego zobowiązania.

Pozwana A. N. R. O. T. we W. wniosła o oddalenie powództwa zarzucając, że bieg terminu przedawnienia został przerwany wnioskiem egzekucyjnym z 2004r. Postępowanie egzekucyjne prowadzone przez komornika (...) w Z. pod sygn (...) zostało umorzone z powodu bezskuteczności egzekucji postanowieniem komornika z dnia (...) Ponowny bieg przedawnienia rozpoczął się od 01-01-2006r i jeszcze nie minął.

Powód na rozprawie w dniu 03-12-2013r ustosunkowując się do odpowiedzi na pozew stwierdził, że zadowolony byłby choćby z częściowego uwzględnienia powództwa tj. w zakresie odsetek.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Zaocznym z dnia 26-03-2002r. Sąd Rejonowy w Zgorzelcu o sygn. akt I C 59/02 zasądził od Z. C. na rzecz A. W. R. S. P. O. T. we W. [obecnie A. N. R. O. T. we W.] kwotę 8157,94 zł wraz ustawowymi odsetkami od kwot:

- 498,96 zł od dnia 16-02-1996r do dnia zapłata,
- 830,16 zł od dnia 01-10-1996r do dnia zapłata,
- 826,25 zł od dnia 16-02-1997r do dnia zapłata,
- 754,85 zł od dnia 01-10-1997r do dnia zapłata,
- 721,87 zł od dnia 16-02-1998r do dnia zapłata,
- 732,28,85 zł od dnia 01-10-1998r do dnia zapłata,
- 655,21 zł od dnia 16-02-1999r do dnia zapłata,
- 605,66 zł od dnia 01-10-1999r do dnia zapłata,
- 623,38 zł od dnia 16-02-2000r do dnia zapłata,
- 787,97 zł od dnia 01-10-2000r do dnia zapłata,
- 719,42zł od dnia 16-02-2001r do dnia zapłata,
- 400,81 zł od dnia 01-10-2001r do dnia zapłata,

[dowód: tytuł wykonawczy w aktach egzekucyjnych Komornika przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu-K. B. o sygn. akt Km 3312/13]

A. W. R. S. P. O. T. we W. wnioskiem z dnia 26-02-2004r złożonym u Komornika Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu wszczął przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. II Km 237/04.

[dowód: akta egzekucyjne Komornika Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu o sygn. akt II Km 237/04.]

Postanowieniem Komornika Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu o sygn. akt Km 237/04 z dnia 30-12-2005r egzekucja przeciwko powodowi została umorzona z uwagi na jej bezskuteczność. Umorzenie jest prawomocne od 12-01-2006r.

[dowód: akta egzekucyjne Komornika Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu o sygn. akt II Km 237/04 .]

A. N. R. O. T. we W. wnioskiem z dnia 13-05-2013r złożonym u Komornika przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu-K. B. wszczął przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. Km 3312/13.

[dowód: akta egzekucyjne Komornika przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu-K. B. o sygn. akt Km 3312/13 .]

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie bowiem z jednolitą interpretacją doktryny artykuł 840 § 1 pkt 2 k.p.c. stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy już po powstaniu tytułu egzekucyjnego zaszły zdarzenia prowadzące do wygaśnięcia zobowiązania lub zdarzenia, wskutek których zobowiązanie nie może być egzekwowane. Na podstawie regulacji materialno-prawnych w literaturze rozróżnia się zdarzenia zależne od woli stron (np. spełnienie świadczenia, potrącenie) oraz niezależne od woli stron (m.in. przedawnienie roszczenia, niemożność świadczenia wskutek okoliczności, za które dłużnik nie odpowiada). [Por. np. uchwała SN z dnia 14 października 1993 r., III CZP 141/93, OSNC 1994, nr 5, poz. 102; uchwała SN z dnia 30 lipca 1974 r., III CZP 44/74, OSNC 1975, nr 5, poz. 78]. Powód swoje roszczenie opierał na zaistnieniu przedawnienia roszczenia stwierdzonego orzeczeniem sądowym wskutek upływu 10 lat od wydania orzeczenia. Skutkiem bowiem upływu terminu przedawnienia, o jakim mowa w art. 125 k.c., będzie utrata możliwości

egzekucji roszczenia zasądzonego prawomocnym orzeczeniem lub objętego ugodą sądową.

Pozwany bronił się twierdząc, że do przedawnienia jeszcze nie doszło z powodu prowadzonej w latach 2004-2005 egzekucji sądowej owego orzeczenia.

Wierzyciel chcąc zapobiec przedawnieniu musi doprowadzić do przerwania biegu przedawnienia zgodnie z art. 123 k.c. Przepisy art. 123 k.c., najogólniej rzecz biorąc, przewidują trzy grupy przyczyn (zdarzeń) powodujących przerwanie biegu terminu przedawnienia. Zgodnie z limitywnym wyliczeniem zawartym w tym przepisie, przerwanie biegu terminu przedawnienia następuje przede wszystkim poprzez każdą czynność dokonaną przed właściwymi, wskazanymi w art. 123 § 1 pkt 1 k.c. organami powołanymi do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia i z takim przypadkiem mamy do czynienia w przedmiotowej sprawie. Organami, o jakich mowa w art. 123 § 1 pkt 1 k.c., są bez wątpienia sądy powszechne, sądy polubowne oraz komornicy sądowi. Podobne znaczenie ma żądanie ustalenia roszczenia, zaspokojenia w postępowaniu wykonawczym (egzekucyjnym) i zabezpieczenia roszczenia według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 730 i n. k.p.c.). W kwestii przerwy biegu przedawnienia - zob. W. Berutowicz, Znaczenie prawne sądowego dochodzenia roszczeń, Warszawa 1966 oraz M. Jędrzejewska, Wpływ czynności procesowych na bieg przedawnienia, Warszawa 1984.

Bieg przedawnienia przerywa na pewno wniosek o wszczęcie egzekucji. W świetle niewątpliwie wszczętej w dniu 26-02-2004r złożonym u Komornika Rewiru II przy Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu wszczął przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne prowadzone pod sygn. II Km 237/04, doszło do przerwania biegu przedawnienia.

Istotą przerwania biegu przedawnienia jest po pierwsze to, że termin przedawnienia przestaje upływać z chwilą zaistnienia okoliczności powodującej przerwę i nie biegnie (w sytuacji opisanej w art. 124 § 2 k.c.) przez cały czas jej trwania, po drugie zaś to, że po ustaniu tej okoliczności termin przedawnienia biegnie od początku, w całej swej długości, tak jakby wcześniej nie upłynęła żadna jego część. Ratio legis tej instytucji sprowadza się do zmotywowania wierzyciela do dochodzenia swojego roszczenia w okresie biegu terminu przedawnienia (bliżej na ten temat zob. T. Pałdyna, Przedawnienie..., op. cit., s. 182). Po przerwie następuje więc nowy początek biegu terminu przedawnienia.

W przepisie art. 124 § 2 k.c. uregulowano natomiast kwestię przerwania przedawnienia jako skutku czynności podjętej przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw danego rodzaju. W takiej sytuacji przedawnienie nie zaczyna biec na nowo, dopóki postępowanie nie zostanie zakończone. Następuje więc przesunięcie

początku biegu terminu przedawnienia aż do czasu zakończenia postępowania, którego wszczęcie było przyczyną przerwy. Przepis art. 124 § 1 k.c. *verba legis* stanowi o "każdym przerwaniu przedawnienia", a więc wyraźnie wskazuje, iż jest możliwe wielokrotne przerywanie biegu terminu przedawnienia tego samego roszczenia. Postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi uległo zakończeniu w dniu 12-01-2006r. kiedy prawomocne wobec wierzyciela stało się postanowienie Komornika o umorzeniu egzekucji wobec powoda. Gwoli wyjaśnienia przytoczyć trzeba poglądy doktryny, iż w świetle komentowanego przepisu art. 124 § 2 k.c. powstaje pytanie, co oznacza zwrot "dopóki postępowanie nie zostanie zakończone". Należy zwrócić uwagę, że zwrot ten jest bardzo nieprecyzyjny i nie odwołuje się do żadnych pojęć z zakresu prawa postępowania cywilnego, w szczególności takich jak prawomocność czy natychmiastowa wykonalność orzeczenia ani też nie odwołuje się do zakończenia żadnego ze stadiów postępowania, np. przed sądem pierwszej lub drugiej instancji czy SN (jeżeli w sprawie istnieje możliwość złożenia skargi kasacyjnej). Nie ulega wątpliwości, że *ratio legis* omawianego przepisu wyklucza zakończenie przerwy przedawnienia z wydaniem wyroku w pierwszej instancji czy też z natychmiastową wykonalnością dotyczącą nieprawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji czy też w niektórych wypadkach także orzeczeń sądu pierwszej instancji (np. wyrok zaoczny). W przypadku niektórych instytucji postępowania cywilnego wykonalność wyroku traktuje się na równi z jego prawomocnością. Jednakże w przypadku zakończenia przerwy biegu terminu przedawnienia należy łączyć je z prawomocnością orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie w najściślejszym tego słowa znaczeniu, a więc w rozumieniu przepisu art. 363 § 1 k.p.c. Gdy chodzi o postępowanie egzekucyjne, należy przyjąć, że kończy się ono umorzeniem, czy to z mocy prawa (art. 823 k.p.c.), czy z urzędu (art. 824 k.p.c.), czy na wniosek strony (art. 825 k.p.c.). Postanowienie sądu stwierdzające umorzenie, które nastąpiło z mocy prawa (por. uchwała SN z dnia 16 maja 1996 r., III CZP 44/96, OSNC 1996, nr 9, poz. 117), oraz postanowienia komornika o umorzeniu postępowania z urzędu lub na wniosek podlegają zaskarżeniu; bieg przedawnienia rozpoczyna się w chwili uprawomocnienia się orzeczeń.

Niewątpliwie pierwsze postępowanie egzekucyjne zostało prawomocnie umorzone w dniu 12-01-2006r i od tego momentu rozpoczął na nowo bieg terminu przedawnienia. Pozwany kolejny wniosek egzekucyjny złożył w dniu 13-05-2013r czyli przed upływem kolejnego upływu terminu przedawnienia dla roszczenia głównego oraz zasądzonych wymagalnych przed wyrokiem odsetek[art. 125 §1 zd 1 k.c.]. Przepis art. 125 § 1 zd. 2 k.c. przewiduje natomiast odrębny, trzyletni termin przedawnienia dla roszczeń stwierdzonych prawomocnym orzeczeniem lub ugodą sądową (także zawartą przed innym organem lub sądem polubownym) w zakresie roszczeń obejmujących świadczenia okresowe należne w przyszłości. Termin ten ma więc zastosowanie tylko do roszczeń o przyszłe świadczenia okresowe, nie zaś do roszczeń o świadczenia okresowe, wymagalne w toku postępowania. Świadczeniem okresowym o którym mowa w cytowanym artykule są także odsetki za opóźnienie zasądzone od roszczenia głównego. W myśl art. 360 k.c. odsetki od sumy pieniężnej, w braku odmiennego zastrzeżenia co do terminu płatności, są płatne co roku z dołu, co przesądza o ich okresowym charakterze. Powód przy tym na rozprawie wyraźnie domagał się choćby częściowego uwzględnienia powództwa wyraźnie wskazując na odsetki co do których jego zdaniem egzekucja powinna zostać umorzona. Sąd przy tym nie podzielił argumentacji pozwanego uważającego, że powód domagając się pozbawienia tytułu wykonalności tytułu w całości nie domagał się tym samym pozbawienia go w części co jest sprzeczne z logiczną zasadą rozumowania argumentum a maiori ad minus. Od 12-01-2006r rozpoczął bieg, po przerwaniu, od nowa trzyletni termin przedawnienia z art. 125 § 1 zd. 2 k.c. Termin z cyt. art upłynął bezspornie 12-01-2009r dla wszystkich świadczeń okresowych powstałych i wymagalnych od dnia wydania natychmiast wykonalnego wyroku -27-03-2002r, a tą datą. Do kolejnego przerwania biegu przedawnienia doszło w dniu 13-05-2013r przedawnieniu uległy więc także odsetki wymagalne od dnia 12-01-2009r do dnia 13-05-2010r.

Mając na uwadze powyższe na podstawie cytowanych przepisów orzeczono jak w sentencji.

Orzeczenie o kosztach procesu zapadło na podstawie art. 100 k.p.c. w związku z art 113 o kosztach sądowych w sprawach cywilnych dlatego obciążono pozwanego opłatą o uwzględnionej części powództwa stanowiącej kwotę

odsetek (około 46% z kwoty 16 170,57 zł) odpowiadającej wskazanej w pozwie wartości przedmiotu sporu od której powód został zwolniony. Odstąpiono od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej z uwagi na trudną sytuację życiową i finansową powoda.